

ՌԻԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄԱՍԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի է։ Կես տարվանը 6 ռուբլի 50 կոպեկով։
Թիֆլիսում գրվում են միայն լատինագրաբան մեջ։
(Ստաբիլիտետի և անվտանգության համար)
Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։
Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։

Լատինագրաբան և անվտանգության համար 10—2 ժամ
(Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է)։
Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։
Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։

Ինչ կարող էին անել... Ներքին տնտեսության վերականգնումը... Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։

ԻՆՉ ԳՍՐՈՂ ԷՆԵ ՍՆԵԼ

Ինչ կարող էին անել... Ներքին տնտեսության վերականգնումը... Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։

Ինչ կարող էին անել... Ներքին տնտեսության վերականգնումը... Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։

Ինչ կարող էին անել... Ներքին տնտեսության վերականգնումը... Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։

Ինչ կարող էին անել... Ներքին տնտեսության վերականգնումը... Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։

Ինչ կարող էին անել... Ներքին տնտեսության վերականգնումը... Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Ինչ կարող էին անել... Ներքին տնտեսության վերականգնումը... Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։

Ինչ կարող էին անել... Ներքին տնտեսության վերականգնումը... Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։

ՖԵԼԷՏՕՆ

Ինչ կարող էին անել... Ներքին տնտեսության վերականգնումը... Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։

Ինչ կարող էին անել... Ներքին տնտեսության վերականգնումը... Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։

Ինչ կարող էին անել... Ներքին տնտեսության վերականգնումը... Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։

Ինչ կարող էին անել... Ներքին տնտեսության վերականգնումը... Բաժնետերերի անվանական արժեքը 100 ռուբլի է։

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

Մօգտով, 9 յունիսի
Ուղարկելով ձեզ այս հայտը, խնդրում ենք հաճախ թատերասիրաց խմբի որոշման հրատարակել և Մշակույն մերձակայ համարներից մէկի մէջ, որի համար կանխաւ յայտնում ենք մեր չնորհալուութիւնը:

Մօտը

Առաջին ներկայացումից 164 ր., երկրորդից 125 ր., երրորդից 85 ր.: Ընդամենը 374 րուբլ:

Ծախք

Բեմի և առաջին ներկայացումի վրա արած ծախսը 155 ր. 79 Կ., երկրորդ ներկայացումի վրա 41 ր. 26 Կ., երրորդի վրա 24 ր. 10 Կ.: Ընդամենը 221 ր. 15 Կ.:

Ծախսը մուտքից հանելով մնում է զուտ արքայական ծախսի և յօգուտ տեղիս հայ չքաւոր աշակերտաց և աշակերտուհեաց, գնելով սոցա համար համարձեղէններ և ոտնամաններ: Այժմ բեմի համար յարմարաւոր տուն հունանալու պատճառաւ թաւա. խումբը ստիպված է դադարեցնել իր գործունէութիւնը, ընծայելով բեմը և այլ իրեղէնները, որոնց արժողութիւնը հասնում է մօտ 200 ր., տեղական հայոց դպրոցներին:

Թ. Ալիսազեան

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

Թիֆլիս, 10 յունիսի
Թուական որ չէ՞ք մերժի ձեր պատուական լրագրի էջերում տեղադրելու այս նամակը:
Սորանից 4—5 ամիս առաջ մի քանի երիտասարդներ պիտի ներկայացնէին յօգուտ ուսանող Աղայեանցի հետեւալ վճիռները: «Գալու Ղաղօս և Գիւնդուկ սարը խեղ է»: Աֆիշները պատերին կպցրած՝ և տոմսակները բաւականի ծախված է եղել. բայց (դեռ միայն ևս գիտեմ զանազան մարդանոց մօտ 23 ր. 50 կօպէկի չափ տոմսակներ) չը գիտեմ ինչ սնայտ պատճառաւ ներկայացումը յետաձգելը. վերջը խնայեմ որ բոլորովին չը պիտի ներկայացնեն. Այդ երիտասարդները իրանց չափ զաղտուկ են պահում, և մտադրութիւն չունեն ծախած տոմսակները փողերը վերադարձնել. իսկ ոմանք ասում են որ այդ փողերը պ. Աղայեանցի ձեռքն է. թէ որ պարտքը ցանկութիւն կունենայ փողերը վերադարձնել տոմսակ առնողներին, թող բարեհաճի լրագրութեան միջոցաւ յայտարարելու, որ տոմսակ ունեցողները իրան գիտեն փողերը յետ տանալու: Ապա թէ ոչ միթէ կարելի է այդպիսի անազնութեամբ փող հաւաքել, խաբելով հասարակութիւնը: Դեռ այդ բաւական չէ. այդ խնայեմ ուսանող (?) Աղայեանցը:

Կրկին իշեցնում եմ ձեռքս զամբիւղի մէջ և յանկարծ հանում եմ մի ոտանաւոր:

Ահա այդ ոտանաւորը:

Անէ՛ք

Դու քանդեցիր մեր կրօնն ու հայրենիք, քեզ դաւանան պիտի տալ:
Մեր ապագայ սերունդն ու ընտանիքը քո խմբագրին մի ձեռք արդարադատ Պիտի ապանէ և դրախտը ժառանգել:
Նրան կանխէ՛ Վաղարշապատ երբ դէպի գեղեր կերթայ նորա հօգի:

Արեղայ

Այդ գեղեցիկ և բուն քրիստոնէական ոտանաւորից յետոյ, հանում եմ մի շատ հաստ տետրակ: Նայում եմ վերնագրին: Դա մի վէպ է հետեւեալ վերնագրով. «Բաղդը բանց»:

Ամբողջ վէպը իմ ֆիլիստինսի մէջ արտատպել անհնարին եմ գտնում, ուրիմն կը պատմեմ միայն նրա բովանդակութիւնը:

Շամախու մէջ սպրեկիս են լինում պարոն և տիկին Ա... Կանանք: Նրանք ունեն մի տանակց տարեկան աղջիկ, որի աչքերը սև են, մազերը խարտաշ և սիրտը բարի: Եղիարեթը սիրում է մի երիտասարդին (Եղիարեթ), որ նրան նոյնպէս սիրում է, բայց օրիորդի ծնողները չեն համաձայնում որ նրանք պսակվեն, որովհետև չնույն թըշնամի են երիտասարդի ծնողների հետ: Բայց սիրահարված երիտասարդը զոգը հաշտեցնում է ծնողներին և այդպիսով իրանք պսակվում են: Վերջը նրանք շատ երեսներ են ունենում, յետոյ ծնողները մեռնում են, իսկ երիտասարդները չա-

օգուտ քաղելով առաջի դէպքերը, այժմ մտադիր է այս մօտ օրերը ներկայացնել Բարխուդարեանցի «Մէր կամ մահ» ողբերգութիւնը, մի քանի անհավանա երեխաների և հայ լեզուին բոլորովին անծանօթ օրիորդաց հետ միասին, որոց կառավարիչը ինքը պ. ուսանող Աղայեանցն է (!): Զգուշացնում ենք Թիֆլիսի հասարակութեանը, որ չը սխալվեն նախօրէն տոմսակներ առնելու, ապա թէ ոչ գուցէ էլ յետաձգվի կամ բոլորովին չը ներկայացնեն, իսկ փողերը փառաւորապէս կը մարսեն:

Ս. Մ. Ս.

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

—

Թիֆլիս, 11 յունիսի

Վրաց «Բրոքէր» լրագրի 116-դ համարում յունիսի 5-ին տպած էր մի լուր, որ իբր թէ այս տարի Գուլթայի գինեագործի մէջ վերջնական ընդունութիւնները անցանով անցան՝ իբր թէ միայն երկուսը ստացան ատոէստատներ, իսկ մնացեալները՝ հասարակ վկայականներ: Այս պատճառով մինք պարտք ենք համարում յայտնել «Բրոքէր»-ին խոսքերը իրենց, որ այդ լուրը բոլորովին սխալ է: Այս տարի Գուլթայի գինեագործի վերջի դատարանը կային միայն տասը աշակերտ, որոնց թիւում 4 հայ, 2 ռուս 2 իմէրէտներ, 1 լեհացի և 1 գուրլանցի. ամենքն էլ առանց բացառութեան ստացան ատոէստատներ: Մեզ համար միանգամայն դարմանայի է թէ քրտեղից է քաղել այդ տեղեկութիւնը պատուելի լրագրի անդգոյ թղթակիցը, քանի որ այն ժամանակ, երբ նա հաղորդել է, դեռ ևս ոչ ոք չէր յայտնի չէին ընդթիւնների հետեւանքները: «Բրոքէր»-ի 116-դ համարը դուրս է եկել յունիսի 5-ին, եթէ ենթադրենք, որ թղթակիցը այդ լուրը Գուլթայից հաղորդել է գոնէ 2—3 օր առաջ, այն ժամանակ ինքն իրան կերեսայ, որ դա աշակար գրպարտութիւն է, որովհետև մեզ ամենահաստատ աղբիւրներից յայտնի է որ մանկավարժական խորհուրդը կայացաւ միայն յունիսի 6-ին, որից յետոյ հետեւեալ օրը աշակերտները ստացան իրանց ատոէստատները:

Խնդրում ենք «Բրոքէր»-ի պ. խմբագրից, որ արտատպի մեր այս հերքումը այն սխալ լրի, որ գուցէ պատահմամբ մտել է նորա լրագրի մէջ, որպէս զի փարաւալին զորա ընթերցողները տարակուսանքներ և վերականգնի գինեագործական վարչութեան և աշակերտների պատիւը, որ արտատուրել է դուրա թղթակիցը իր անզգուշութենից և անհամբերութենից:

Ս. Սաֆրազեանց

րոշմանում են ասել, և դարձեալ երեխաներ են ունենում:

Նոր և երեխի միտք է, այնպէս չէ, մանաւանդ մի վէպի համար, որ գրված է վաթսուս անգլիս թերթի վրա:

Գրվածից երեւում է որ «Բաղդը բանց» վէպի հեղինակը ինքն զլիսաւոր գործող անն է:

Հանձարեղ վէպ է. զարմանում եմ թէ զարիւղ է մտել այդ տեսակ երեխի գրվածքը...

Այժմ կրկին մի թղթակցութիւն է ձեռքս ընկնում:

«Մեր Վ. Ագուլիսում բաւական հիւանդութիւններ կան: Հիւանդներից մի քանիսները մեռնում են, իսկ մի քանիսները առողջանում: Երբ կը հասկանան մեր աղուցիները, որ դալիքներն չէ կարելի գիտել մեր տան և իններորդ լուսաւորված դպրում: Լաւ է վատ բժիշկ ունենալ, բայց որ համարադրանական դեպքով ունի, քան թէ մինչև անգամ հասկացող ժողովրդական հիւքի մ: Այդ ամօթ բան է մեր տան և իններորդ լուսաւորված դպրում: Այդ պատճառով հրաւիրում եմ իմ հայրենակիցներին բերել տալ իրանց հաշուով մի ուսումնաւարտ բժիշկ և պահել նրան մեր Ագուլիսում հասարակական հաշուով: Մի և նոյն ժամանակ եթէ պատահի որ յիշեալ բժիշկը իր արհեստի մէջ բան չէ հասկանում, նրան կարելի է գործաձեռն, որպէս մեր գիւղաբարձի երկսեռ դպրոցի ուսուցչ չեղով, իսկ գուցէ և մի քանի այլ առարկաների ուսուցչի, և վերջը կարելի է նրան մեր օրիորդներից մինի հետ ամուսնացնել և քահանայ ձեռնադրել տալ: Ագուլից»:

Յօդուածի ասիկ գտնում եմ հետեւեալ տողերը: «Պ. խմբագիր, ինչպիսի պը յօդուածը անպատ-

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒԻՆԵՐ

ԳԱՆՁԱԿԻՑ մեզ գրում են, որ քաղաքի և նահանգի մի քանի հարուստ մարդիկ ունեն անցեալ տարիներից հաւաքած հացի անգլիս պաշար իրանց պահեստների մէջ և սպասում են որ այս տարվայ հոնձը կատարելապէս ոչնչանայ մորեկից, որպէս զի աւելի էլ թանգ ծախեն իրանց հացը ժողովրդին:

Շնորհակալութեամբ ստացանք պ. Մ. Ս. Ս. լէ վսկու թիֆլիսի իստարակված հետեւեալ վերնագրով ուսերէն բրոշուրը «Учебныя заведе-нія Тифлиса въ санитарно-статистическомъ отно-шеніи»: Այդ բրոշուրի մասին կը խօսենք:

ԱՍՏՐԱԽԱՆԻՑ մեզ հաղորդում են, որ տեղացի երիտասարդները մի հայերէն ներկայացումն են տուել: Խաղացել են «Որ և Մարդասպանը» դրամա երեք արարուածով և «Կարոցական ուսուցիչ» վոդեվիլը: Ներկայացումը բաւական աջող է անն ցել:

Վրաց թատրոնական խումբը յունիսի 13-ին թիֆլիսի ամարային թատրոնում մի ներկայացումն տուեց յօգուտ օր. Մ. Սաֆարեանի: Խաղում էին Մօլիերի «Երեսկայական հիւանդ» կոմեդիան և Մօլիեր վոդեվիլը: Ներկայացումն բաւական աջողվեցաւ, առանձնապէս լաւ էին խաղում օր. Մ. Սաֆարեան և պ. Սուքիասեան: Որիորդ Սաֆարեանը մշակել էր իր դերը. նրա խաղը խելացի և մտածված էր: Պատուելի օրիորդ մի քանի ընծաներ ստացաւ:

ԱԽԱԼ ԲԱԼԱԳԻՑ մեզ հաղորդում են, որ այնտեղ 15 անգրագէտ տիրացուներ սովորում են եկեղեցական նստանք քահանայ ձեռնադրվելու համար:

Նոյն տեղից հաղորդում են, որ ԿՈՒՆԻԿԱՄ գիւղի ջաղացի արիւտը իւրաքանչիւր տարի մի գիւղացի երեխայ է խեղդում: Ընկան հասարանը վճռել է, որ ջաղացարան արիւի բերանը ցանկով պատէ, բայց նա այդ վճիւրը անկատար է թողնում:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՆ

ԱՆԳԼԻՍ

Կապից հաղորդում են թէ մի քանի ժամանակ է ի վեր լուր է տարածվել, որ զուլուների մէջ անհամաձայնութիւն է ծագել,

հետեւաբար և անզլիացիք յոյս ունեն, որ այդ խառնակութենից օգտվելով, նրանք այժմ կանն այն ինչ որ մինչև այժմ չը վճռեց անգլիական երկաթը:

Վերջին օրերս Ցէտիվայօի կողմից ներկայացան Շէրմաթօր ամրոյը Ունդվայիլը և ուրիշ երկու պատգամաւորներ, որոնք խաղաղութիւն էին առաջարկում: Նրանք յայտնեցին, որ նրանց թաղաւորը զարմացած է անզլիացիների այն վարմունքից, որ նրանք կամենում են Ցէտիվայօի առաւօտը թաղաւոր պսակել, որպէս զի երկույեան նրան զահագուրկ անն և սպանն: Ցետոյ նրանք յայտնեցին իրանց պետի կողմից, որ նա սպիտակի որդի է և հաշտութիւն է կամենում:

Այս մարդիկը նոր-նոր տեղեկութիւններ հաղորդեցին զուլուների զօրքերի ցրվելու և նրանց կուելուց հրաժարվելու մասին: Գնեն-րալ Կրէսայօի, այս լուրը ստանալուց յետոյ Ժօհն-Գունու պաշտօնատէրին ուղարկեց Ցէտիվայօի զործակատարների ժող հաշտութեան պայմանների մասին խօսելու համար: Չը նա յելով որ մինչև այժմ դեռ ոչինչ հաստատ տեղեկութիւններ չը կան այդ բանագնացու-թեան մասին, այնու ամենայնիւ բոլոր հանգամանքները երաշխաւոր են, որ այսուհետեւ այդ երկու բանակները մէջ այլ ևս այնպէս առանձին նշանաւոր կելի չի ծագի: Պ. Գունու կասկածում է, որ զուլուների թաղաւորը կատարեալ հպատակութեան համաձայնութիւն տալ. իսկ ինչ կը վերաբերի հաշտութեան միւս պայմաններին, նա նրանց ընդունելութիւն գտնելու մասին հաւատարի է: Բայց և այնպէս նա այնու ամենայնիւ չէ յուսա-հատում, որ Ցէտիվայօ վերջ ի վերջոյ տեսնելով զործի անկարելիութիւնը, կորոշի վերջապէս այլ ևս չընդդիմադրել: Ցէտիվայօի զործակատարները յայտնեցին, որ իրանց թաղաւորին յայտնի է անզլիացոց ստոյգած վերջին յոյժի թիւը, և թաղաւորը երբէք յոյս չունէր, որ անզլիացիք միանգամայն կարողա-նային այդքան զօրը պարսպեցնել այդ պատերազմի համար:

Ասում են, որ բացի թաղաւորի զործակատարները, պ. Գունու զուլուների ուրիշ այլ և այլ պետերից նմանապէս պատգամաւորներ է ստացել, որոնք յայտնում են իրանց թաղաւորի հետ ունեցած անբաւականութիւնը, և ցաւում են, որ աւելի կանուխ չը յայտնեցին իրանց հնազանդութիւնը:

Ցէտիվայօ մտադիր է վերադարձնել անգլ-

Ե՛րբ կը տեսնեմ նրան բաղաւոր
Ե՛րբ կը գտնեմ նրան զօրաւոր
Զուռնեմ հանգիստ ես մի վայրկեան
Մի ժամ ազատ չունեմ
Մինչև որ իմ ազգիս պաշտպան
Ես կեանքիս գնով չը լինեմ:

Հայ պատանի

Ընթերցողը տեսնում է որ հայ պատանու զգացմունքները այնքան բարձր են, որ կարելի է նրան ներել որ նա շատ անպիտան բանաստեղծութիւններ է գրում: Պատանուն կարելի է միայն մի խորհուրդ տալ, — երբէք չը գրել ոտանաւորներ, այլ պատրաստել իր դասերը, նրանց մասին սըր-տաւոր բոք մտածել և տալ ձգել:

Ահա և մի նամակ Աշտարակից:

«Պ. խմբագիր: Փանի անգամ է արդէն դրած ենք ձեր պատուական լրագրին որ մեր Աշտարակի չորս կողմի ձանապարհները գրեթէ անանցելի են դառնում յաճախ պատահող աւազակութիւնների պատճառով: Բայց մինչև այժմ դուք այդ մասին ոչինչ կարգադրութիւն չէք անում և ձեր չնորժողութիւնը աւազակութիւններին:

Ինչի՞ք աշտարակիցները խմբա-ւապալի տեղ են ընդունում:

Հանում եմ զամբիւղից դարձեալ մի թուղթ: Ահա նրա բովանդակութիւնը բաւաւ առ բաւաւ տաւ:

«1879 ամի ի վեց Թունիսի արմաւիր: Բաւաւար-ժան խմբագիր մեր նոր արմաւիրի Նիկաու դպրոցը կարողում է ուսուցչի և ուսուցչուհեաց և մեր հոգաբարձութիւնը ցանկանում է ունենալ ուսուցիչ և պր և կին պրը ուսուցանէ արական դպրո-

Типографія А. А. Михельсона